

Visitasforedrag

VED VISITASEN I TJØME OG HVASSER, 09. NOVEMBER 2025

Ved biskop Jan Otto Myrseth

INNLEDNING

Kjære venner

Takk for fine visitasdager her i Tjøme og Hvasser menigheter. Hovedinntrykket mitt etter disse dagene er at kirken spiller en svært viktig rolle for tjømlinger og hvasslendinger. Jeg har møtt mange engasjerte kirkelige medarbeidere som er opptatt av hvordan kirken kan åpne rom for tro, være til stede midt i menneskers hverdagsliv, og bety mer for stadig flere.

Dette er helt i tråd med den strategiplanen som Kirkemøtet vedtok for noen år siden, og jeg velger å disponere mitt foredrag med disse tre punktene som utgangspunkt.

Under punktet

1. KIRKEN ÅPNER ROM FOR TRO

vil jeg særlig peke på kirkens kall til å

forkynne evangeliet til mennesker gjennom hele livet.

Gudstjenestene er pulsslaget i en menighets liv. Tjøme og Hvasser har en god og jevn rytme i gudstjenestelivet, og oppslutningen er høy i forhold til folketallet. Jeg gleder meg over å høre at mange også oppsøker kirken i nabosoknet de søndagene det ikke er gudstjeneste i deres egen kirke. Med den vakre naturen som utgangspunkt og de gode turmulighetene her på øyene burde det ligge godt til rette for å kombinere gudstjenestedeltakelse med andre aktiviteter.

Jeg ber dere om å fortsette arbeidet med variasjon og bredde i gudstjenestetilbudet, og at dere bygger videre på det gode musikalske engasjementet og korarbeidet. Ikke minst er det en utfordring å legge til rette for at flere barnefamilier kan finne veien til kirken.

På Fredtunfesten onsdag kveld ble vi på en svært engasjerende måte utfordret av artisten, forfatteren og opphavskvinnen til den såkalte *Skravlekoppen*, Venke Knutson, til ved enkle midler å skape gode og inkluderende møteplasser. Kanskje kan terskelen til å delta i fellesskapet i kirken og på menighetshuset senkes ytterligere gjennom en tur- og skravlegruppe, eller ved et utvidet samarbeid med lag og foreninger i lokalsamfunnet.

I møtet med menighetsrådet på Hvasser snakket vi om hvordan det kan tilrettelegges for at flere av de som regelmessig deltar på arrangementet «Praten» kan finne veien til gudstjenestene. Dere er flinke til å lage en sosial ramme om det som skjer i kirken, og det er flott og viktig.

I begge menigheter er det et ønske om å lage gode møteplasser hvor generasjonene kan møtes. Det blir spennende å se hvordan det nye tilbudet på Fredtun med målgruppe 19-99 kan lykkes i så måte. Arbeidet på Fredtun har høy status hos mange, og både Fredtun og Tjøme kirkestue brukes av flere organisasjoner og lokallag. Men det er en utfordring å motivere disse brukerne til å finne sin plass også i kirkens gudstjenestetilbud. Det er bekymringsfullt at gjennomsnittsalderen for de som er aktive i kirkelige sammenhenger er stigende, selv om menighetene i Tjøme og Hvasser ønsker å være en kirke der mennesker i alle aldre kan finne seg til rette.

2. KIRKEN ER DER LIVET LEVES

Menighetene oppleves som en viktig ressurs i lokalsamfunnet og er godt integrert i livet her på øyene. Disse visitasdagene har vært preget av gode samtaler, mye varme, fellesskap og et sterkt lokalt engasjement. Jeg har møtt en stab og mange frivillige og rådsmedlemmer som står midt i et levende kirkeliv – med stor bredde, tydelig forankring og et åpent blikk mot lokalsamfunnet og Oslofjorden.

Etter å ha vært med på et levende og humørfyllt formiddagstreff i Tjøme kirkestue, dro vi til Verdens Ende, der vi fikk et spennende og utfordrende møte med Nasjonalparkforvaltningen og Besøkscenteret, ved nasjonalparkforvalter Anne Sjømæling, senterleder Heidi Storm og styreleder Tom Mello. Som kjent er Færder nasjonalpark kjent for sitt gode klima og store biologiske mangfold, når det gjelder både naturtyper og enkeltarter. Dessverre er dette mangfoldet nå truet, og det er mange arter på den såkalte rødlista.

Dette besøket passet veldig godt inn i punktet under *Kirken er der livet leves* som lyder:

Bidrar til å virkeliggjøre bærekraftsmålene – lokalt, nasjonalt og globalt.

Vi fikk en svært god samtale om hvordan kirken på en fornuftig måte kan finne sin plass i samarbeidet om å redde Oslofjorden og være med å bygge en felles forståelse for havets betydning og verdier. Barn og unge i vårt område er privilegerte som får levende møter med et «hav av undring». Vi var enige om sannheten i ordtaket «Ingen kan gjøre alt, men alle kan gjøre litt.»

Av mulige samarbeidstiltak som vi snakket om var pilegrimsvandring med bærekraft- og forvaltningstema, på Verdens Ende og kanskje også på Bolærne. Kanskje kan en gudstjeneste i anledning Skaperverkets dag legges til Verdens Ende, og forvaltning og bevisstgjøring om livet i fjæra og under vann kan være aktuelle temaer i konfirmantundervisningen. Jeg ser for meg at dette gjerne kan skje i samarbeid mellom alle menighetene i Færder.

Kanskje kan et liknende opplegg være aktuelt også for en vandring med skravlekopp på Hvasser, med påfølgende sosialt treff på kirkestua?

Skole/kirke-samarbeid

Da vi besøkte Lindhøy skole, var det ikke vanskelig å se at mange av elevene hadde et svært godt og tillitsfullt forhold til medlemmene fra kirkestaben som var på besøk. Vi var så heldige at skolekoret med elever fra 6. og 7. trinn framførte to sanger for oss, og så fikk vi en fin omvisning på skolen og en interessant samtale med lærere og skoleledere om samarbeidet mellom skole og kirke. Det finnes en felles plan for dette samarbeidet i Færder, og akkurat nå pågår en revisjon og gjennomgang av denne. Den reviderte planen vil uten tvil bidra til å vitalisere og styrke dette samarbeidet. Og her er det viktig å tenke helhet og sammenheng, og tverrfaglig samarbeid i hele Færderstaben.

3. KIRKEN ER MER FOR FLERE

Under dette strategiske målet hører mange av menighetenes aktiviteter naturlig hjemme. Vi fikk en klar fornemmelse av alt det gode som sitter i veggene både på kirkestuene og ikke minst på Fredtun, der vi fikk være med på en flott fest med inviterte gjester fra de ulike tilbudene som pågår, koret Corvus og som før nevnt artisten og pioneren Venke Knutson, som utfordret tydelig på å våge å invitere til skravlestunder – som medisin mot folkesykdommen ensomhet.

To visitasdager er selvsagt ikke nok til å rekke innom alle tilbud og aktiviteter her på øyene, men jeg har både lest og hørt levende skildringer av alt som foregår. Og jeg er imponert og takknemlig for alt det flotte dere får til. Det dreier seg om tilbud som

Gir tilhørighet og skaper gode møteplasser og fellesskap fysisk og digitalt

Jeg nevner i fleng småbarnstreff, korttilbudene Tjømebarna, Tjøme Soul Children og Joyful, formiddagstreffet på Tjøme og Praten på Hvasser, ungdomsklubben Café.com.in, Åpent Hus, HalloVenn, familiegudstjenester, Hvasserkvelder, kirkekafe, Lego-klubben, leksehjelp, Lys Våken, Tårnagenter, lederkurs, Nattkirke, brukmarked og loppemarked, juletreff, fadderpakker og sorgstøttegrupper – og enda er det flere ting jeg kunne tatt med.

Særlig vil jeg trekke fram inntrykket av hvor godt samarbeidet fungerer på tvers av faggruppene i staben, og ikke minst hvor organisk rådsmedlemmer og frivillige jobber sammen for å realisere målet med å jobbe på de ulike arenaene, nemlig å gi tilhørighet og skape gode møteplasser som motvirker utenforskap.

Det var flott å være med på Åpent hus på torsdagskvelden og legge merke til de ulike aktivitetene rundt bordtennisbordet og i formingshjørnet, på dansegulvet og i gjengen som forberedte kveldens quiz. Her var det stor trivsel og livsutfoldelse. Jeg har også hørt svært gode meldinger fra kjempesuksessen HalloVenn, hvor dere virkelig har etablert et tilbud der generasjonene møtes. Og det samme gjelder Lego-klubben og Nattkirken, som dere fikk Trosopplæringsprisen for i 2017.

Kjære venner, dere kan være stolte og takknemlige for alt det flotte dere får til og som har betydning for hele lokalsamfunnet på øyene.

Det fikk jeg også tydelig bekreftet i møtet vi hadde med

Færder kommunes ledelse

Der fikk vi presentert «Færder-trappa», som er en enkel modell som viser hvilke hjelpetilbud kommunen har, og gir trygghet for hvordan man kan få mer støtte dersom behovet er større. Målet er at alle som bor i Færder kan delta og engasjere seg i utviklingen av eget nærmiljø, og gradvis få den støtte og omsorg som trengs. Det pågår en spennende dialog mellom kommunen og kirken med sikte på bevisstgjøring og utvikling av det kirken kan tilby og hvordan det kan tilpasses kommunale planer og tilbud.

Takket være representanter fra kommunens oppvekststab fikk vi frisket opp kommunens helhetlige plan for oppvekst, og vi samtalte om en mulig partnerskapsavtale mellom kommune og kirke som et ledd i denne planen. Det er veldig oppmuntrende å se hvor høy bevissthet det er både i kommunen og i kirken om å tilrettelegge for et best mulig samarbeid - med barn og unge i fokus. Her er det viktig å utnytte maksimalt ressursene i fellesskap i alle menighetene i Færder.

Til slutt vil jeg oppsummere mine utfordringer i noen punkter.

UTFORDRINGER

1. Jeg ber dere om å fortsette arbeidet med variasjon og bredde i **gudstjenestetilbudet**, og at dere bygger videre på det gode musikalske engasjementet og korarbeidet – med sikte på å legge til rette for at flere **barnefamilier** kan finne veien til kirken.
2. Arbeid videre med **møteplasser der generasjonene kan møtes**, og å bygge bro mellom aktivitetene og gudstjenestene.
3. Bygg videre på den gode dialogen med Nasjonalparkforvaltningen og Besøkssenteret for å virkeliggjøre tiltak som oppfyller **bærekraftsmålene** og utnytter **nasjonalparken og naturen som arena for tros- og fellesskapstilbud**.
4. Utforsk nye måter å rekruttere **frivillige medarbeidere** på. Lag rom for frivillige i ulike livsfaser og våg å spørre utenfor de indre sirkler.
5. Fortsett å utvikle **konfirmasjonsarbeidet** og oppfølgingen etter konfirmasjonstiden, i samarbeid med menighetene på Nøtterøy.
6. Arbeid videre med revisjon og implementering av **planen for skole/kirke-samarbeidet**
7. Bygg videre på den lokale **kirkemusikkplanen**, og legg til rette for sammenheng mellom konserter, gudstjenester og kirkelig undervisning. Fortsett satsingen på felles sommerkonserter og Hvasserkvelder, og legg til rette for at korene får blomstre.
8. Fortsett dialogen med kommunen om hvordan kirkens diakonale tilbud kan innpasses i **Færdertrappa**, og at kirkens ulike aktiviteter og tilbud kan innpasses i **Helhetlig plan for oppvekst**. Her kan «**Kirka vår – samlet plan for arbeidet i soknet**» være et viktig verktøy.
9. Jeg anbefaler at de to **menighetsrådene legger inn noen felles møter**, med sikte på å styrke samarbeid og koordinering av ressurser og tiltak.

Tusen takk for gode visitasdager, for et flott visitasprogram og alle gode opplevelser underveis. Takk for den store innsatsen dere alle gjør i menighet og lokalsamfunn. Takk til alle som har medvirket administrativt og praktisk, kunstnerisk og musikalsk, og på andre måter. I forberedelsene og underveis i visitasen har jeg hatt god hjelp av medarbeiderne på bispedømmekontoret, og ikke minst domprost Sveinung Hansen, kirkeverge Brooke Bakken og kirkefagsjef Michael Onsrud. En særlig takk til disse tre.

Tunsberg bispestol, 9. november 2025

Jan Otto Myrseth